

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO   NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC VIỆT NAM
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGÂN HÀNG TP. HỒ CHÍ MINH

PHẠM THỊ HÀ AN

**TÁC ĐỘNG TRUYỀN DẪN CHÍNH SÁCH TIỀN TỆ
QUA KÊNH TÍN DỤNG DƯỚI ẢNH HƯỞNG NĂNG
LỰC CẠNH TRANH CỦA CÁC NGÂN HÀNG
THƯƠNG MẠI TẠI VIỆT NAM**

LUẬN ÁN TIẾN SỸ KINH TẾ

TP. HỒ CHÍ MINH - NĂM 2019

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO   NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC VIỆT NAM
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGÂN HÀNG TP. HỒ CHÍ MINH

PHẠM THỊ HÀ AN

**TÁC ĐỘNG TRUYỀN DẪN CHÍNH SÁCH TIỀN TỆ
QUA KÊNH TÍN DỤNG DƯỚI ẢNH HƯỞNG NĂNG
LỰC CẠNH TRANH CỦA CÁC NGÂN HÀNG
THƯƠNG MẠI TẠI VIỆT NAM**

Chuyên ngành: Tài chính – Ngân hàng

Mã số: 9.34.02.01

Người hướng dẫn khoa học: TS Bùi Diệu Anh

TS Lê Thị Hiệp Thương

TP. HỒ CHÍ MINH - NĂM 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tên tôi là: Phạm Thị Hà An;

MSHV:

Sinh ngày: 05/12/1989

tại: Nghệ An

Quê quán: P Lê Lợi, TP Vinh, Tỉnh Nghệ An

Hiện đang công tác tại: trường Đại học Văn Lang

Là nghiên cứu sinh khóa 21 của trường Đại học Ngân hàng TP HCM

Chuyên ngành: Tài chính ngân hàng

Mã số: **9. 34. 02.01**

Đề tài nghiên cứu: **Tác động truyền dẫn chính sách tiền tệ qua kênh tín dụng dưới ảnh hưởng năng lực cạnh tranh của các NHTM tại Việt Nam**

Dưới đây, tôi xin cam đoan:

1. Đây là luận án do bản thân tôi trực tiếp thực hiện dưới sự hướng dẫn của TS Bùi Diệu Anh và TS Lê Thị Hiệp Thương
2. Công trình này không trùng lặp với bất kỳ nghiên cứu nào khác đã được công bố tại Việt Nam
3. Các số liệu và thông tin trong nghiên cứu là hoàn toàn chính xác, trung thực và khách quan, đã được xác nhận và chấp thuận của cơ sở nơi nghiên cứu

Tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm trước pháp luật về những cam kết này.

TP. HCM ngày tháng năm 2019

Nghiên cứu sinh

Phạm Thị Hà An

LỜI CẢM ƠN

Trước hết, tôi xin bày tỏ sự kính trọng và lòng biết ơn sâu sắc tới TS Bùi Diệu Anh và TS Lê Thi Hiệp Thương đã hướng dẫn, động viên giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu và viết luận án này. Những nhận xét và đánh giá của các cô, đặc biệt là những gợi ý về hướng giải quyết vấn đề trong suốt quá trình nghiên cứu, thực sự là những bài học vô cùng quý giá đối với tôi không chỉ trong quá trình viết luận án mà cả trong hoạt động nghiên cứu chuyên môn sau này. Các cô luôn động viên, giúp đỡ những lúc tôi cảm thấy khó khăn nhất và giúp tôi vượt qua mọi trở ngại.

Tôi xin bày tỏ lời cảm ơn chân thành đến các quý thầy cô trong hội đồng các cấp. Quý thầy, cô đã giúp tôi định hướng, sửa chữa về đề tài nghiên cứu của mình. Tôi xin chân thành cảm ơn tập thể giảng viên Khoa Tài chính ngân hàng trường Đại học Ngân hàng TPHCM, các Thầy Cô đã giúp đỡ, góp ý và tạo mọi điều kiện tốt nhất cho tôi trong quá trình nghiên cứu và viết luận án của mình. Tôi xin cảm ơn Ban Giám hiệu và tập thể giảng viên Khoa Tài chính – Kế toán trường đại học Văn Lang, nơi tôi đang công tác, những đồng nghiệp đã chia sẻ, động viên, giúp đỡ để tôi hoàn thành luận án này.

Nghiên cứu sinh

Phạm Thị Hà An

MỤC LỤC

TRANG PHỤ BÌA

MỤC LỤC

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

DANH MỤC BẢNG BIỂU

LỜI CAM ĐOAN	1
LỜI CẢM ƠN	2
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU.....	1
1.2. Tổng quan nghiên cứu.....	3
1.2.1. Nghiên cứu tác động truyền dẫn chính sách tiền tệ qua kênh tín dụng	3
1.2.2. Nghiên cứu tác động truyền dẫn chính sách tiền tệ qua kênh tín dụng dưới ảnh hưởng của năng lực cạnh tranh tại các NHTM	12
1.3. Khe hở nghiên cứu	18
1.4. Mục tiêu nghiên cứu.....	23
1.5. Câu hỏi nghiên cứu	23
1.6. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	24
1.7. Dữ liệu nghiên cứu	24
1.8. Phương pháp nghiên cứu.....	24
1.9. Ý nghĩa khoa học của đề tài nghiên cứu	25
1.10. Quy trình nghiên cứu	28
Hình 1.1: Quy trình nghiên cứu	28
1.11. Kết cấu của luận án.	30
CHƯƠNG 2: CƠ SỞ LÝ THUYẾT VÀ CÁC NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN VỀ TÁC ĐỘNG TRUYỀN DẪN CHÍNH SÁCH TIỀN TỆ QUA KÊNH TÍN DỤNG DƯỚI ẢNH HƯỞNG CỦA NĂNG LỰC CẠNH TRANH TẠI NHTM	33
2.1. Kênh truyền dẫn của chính sách tiền tệ.....	33
2.1.1. Khái niệm chính sách tiền tệ	33
2.1.2. Mục tiêu của chính sách tiền tệ.....	34
2.1.3. Các kênh truyền dẫn của chính sách tiền tệ	36

2.1.3.1. Kênh lãi suất.....	39
2.1.3.2. Kênh giá cả tài sản	41
2.1.3.3. Kênh tỷ giá	43
2.1.4. Kênh tín dụng.....	46
2.1.5. Các công cụ điều tiết thông qua kênh tín dụng.....	51
2.2. Lý thuyết năng lực cạnh tranh của các NHTM.....	52
2.2.1. Khái niệm năng lực cạnh tranh của ngân hàng thương mại.....	52
2.2.2. Đo lường năng lực cạnh tranh.....	52
2.2.2.1. Đo lường năng lực cạnh tranh theo phương pháp Lerner	54
2.2.2.2. Đo lường năng lực cạnh tranh theo phương pháp Boone	57
2.3. Tác động của chính sách tiền tệ qua kênh tín dụng dưới ảnh hưởng của năng lực cạnh tranh tại các NHTM.....	58
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2.....	67
CHƯƠNG 3: MÔ HÌNH VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	69
3.1. Mô hình nghiên cứu	69
3.2. Dữ liệu nghiên cứu.....	78
3.3. Phương pháp ước lượng.....	79
3.3.1. Giới thiệu về mô hình VECM (Vector Error Correction Model)	80
Các kiểm định và ước lượng.....	82
3.3.2. Giới thiệu về phương pháp ước lượng DGMM (Difference Generalized Method of Moments).....	84
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3.....	88
CHƯƠNG 4. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU THỰC NGHIỆM TÁC ĐỘNG TRUYỀN DẪN CHÍNH SÁCH TIỀN TỆ QUA KÊNH TÍN DỤNG DƯỚI ẢNH HƯỞNG CỦA NĂNG LỰC CẠNH TRANH TẠI NHTM VIỆT NAM.....	89
4.1. Tác động truyền dẫn chính sách tiền tệ qua kênh tín dụng tại Việt Nam	89
4.1.1. Thống kê mô tả mẫu nghiên cứu mô hình (7).....	89
4.1.2 Kiểm định nghiệm đơn vị.	95
4.2.3. Lựa chọn độ trễ tối ưu trong mô hình.	97

4.2.4. Kiểm định đồng tích hợp.....	97
4.2.5. Kết quả ước lượng mô hình VECM.....	98
4.2.6 Kiểm định nhân quả Granger	105
4.2 Thực trạng năng lực cạnh tranh của của NHTM Việt Nam giai đoạn 2008-2017 theo phương pháp Lerner và phương pháp Boone.....	108
4.3 Tác động truyền dẫn chính sách tiền tệ qua kênh tín dụng của các NHTM Việt Nam giai đoạn 2008- 2017 dưới ảnh hưởng của năng lực cạnh tranh theo phương pháp Lerner và phương pháp Boone	112
4.3.1 Tác động truyền dẫn chính sách tiền tệ bằng công cụ lãi suất tái chiết khấu qua kênh tín dụng dưới ảnh hưởng của năng lực cạnh tranh tại các NHTM Việt Nam	116
4.3.2 Tác động truyền dẫn tốc độ tăng trưởng cung tiền M2 qua kênh tín dụng của các NHTM Việt Nam.....	119
4.4. Tóm tắt các kết quả nghiên cứu chính	123
KẾT LUẬN CHƯƠNG 4.....	126
CHƯƠNG 5. KẾT LUẬN VÀ HÀM Ý CHÍNH SÁCH.....	127
5.1. Kết luận	127
5.2. Hàm ý chính sách nhằm nâng cao hiệu quả truyền dẫn chính sách tiền tệ qua kênh tín dụng của các NHTM Việt Nam	129
5.2.1 Nâng cao năng lực điều hành chính sách tiền tệ của ngân hàng nhà nước	129
5.2.2 Hoàn thiện công cụ chính sách tiền tệ.....	130
5.2.3 Giữ vững môi trường kinh tế vĩ mô ổn định.....	132
5.2.4 Cải thiện khả năng hấp thụ vốn.....	133
5.2.5 Kiểm soát hiệu quả vấn đề nguồn vốn chủ sở hữu và quy mô hoạt động của hệ thống NHTM.....	135
5.2.6 Tạo hành lang phát triển năng lực cạnh tranh đồng đều giữa các NHTM.....	136
5.3. Hạn chế và hướng nghiên cứu tiếp theo.....	137
KẾT LUẬN CHƯƠNG 5.....	138
KẾT LUẬN	139
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	1

PHỤ LỤC 1: KẾT QUẢ THỐNG KÊ MÔ TẢ	1
PHỤ LỤC 2.....	2
MA TRẬN HỆ SỐ TƯƠNG QUAN	2
PHỤ LỤC 3.....	3
Tác động truyền dẫn chính sách tiền tệ qua kênh tín dụng của công cụ lãi suất tái chiết khấu dưới ảnh hưởng của năng lực cạnh tranh-Lerner	3
PHỤ LỤC 4.....	4
Tác động truyền dẫn chính sách tiền tệ qua kênh tín dụng của công cụ lãi suất tái chiết khấu dưới ảnh hưởng của năng lực cạnh tranh-Boone	4
PHỤ LỤC 5.....	5
Tác động truyền dẫn chính sách tiền tệ qua kênh tín dụng của M2 dưới ảnh hưởng của năng lực cạnh tranh-Lerner.....	5
PHỤ LỤC 6.....	6
Tác động truyền dẫn chính sách tiền tệ qua kênh tín dụng của M2 dưới ảnh hưởng của năng lực cạnh tranh-Boone.....	6
PHỤ LỤC 7.....	7
Kết quả lựa chọn độ trễ thích hợp cho mô hình VECM bằng phương pháp lag Order Selection Criteria.....	7
PHỤ LỤC 8.....	8
Kết quả kiểm định quan hệ đồng tích hợp	8
PHỤ LỤC 9.....	9
Kết quả ước lượng mô hình VECM.....	9
PHỤ LỤC 10.....	15
Kết quả kiểm định nhân quả Granger	Error! Bookmark not defined.

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

CSTT	Chính sách tiền tệ
NHTW	Ngân hàng trung ương
TCTD	Tổ chức tín dụng
NHTM	Ngân hàng thương mại
VN	Việt Nam
NHNN	Ngân hàng nhà nước
TMCP	Thương mại cổ phần
BCTC	Báo cáo tài chính
VECM	Vector error correction model
VAR	Vector Autoregressive Models
DGMM	Difference Generalized Method of Moments

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Hình 2.1: Cơ chế truyền dẫn chính sách tiền tệ	39
Bảng 2.1: Tóm tắt mô tả các biến nghiên cứu	64
Bảng 3.1: Mô tả các biến trong mô hình (7)	69
Bảng 3.2: Mô tả các biến trong mô hình (8)	72
Bảng 4.1 Thống kê mô tả mẫu khảo sát	89
Bảng 4.2 Kiểm định tính dừng các biến theo tiêu chuẩn ADF	96
Bảng 4.3 Lựa chọn độ trễ tối ưu cho mô hình.	97
Bảng 4.4 Kết quả kiểm định quan hệ đồng tích hợp	97
Bảng 4.5 Kết quả ước lượng mô hình VECM	98
Bảng 4.6 Kết quả kiểm định Granger	105
Biểu đồ 4.8: Biến động chỉ số LERNER biểu hiện năng lực cạnh tranh bình quân các NHTM Việt Nam giai đoạn 2008- 2017	109
Bảng 4.7: Năng lực cạnh tranh bình quân các NHTM Việt Nam giai đoạn 2008- 2017	110
Bảng 4.9: Thống kê mô tả mẫu nghiên cứu	113
Bảng 4.10: Ma trận hệ số tương quan	115